

Jernbaneforum Midt-Norges uttalelse til NTP 2025 – 2036

Vedtatt i plenum 5. april 2024, med redaksjonelle endringer

Innledning

Jernbaneforum Midt-Norge (JMN) er et samarbeidsforum og møteplass mellom deltakerne og sentrale politikere, samferdselsmyndigheter, operatører, næringsliv og øvrige aktører med ansvar, myndighet og interesse for jernbane i Midt-Norge. Forumet skal ivareta deltakernes interesser knyttet til gods- og passasjertransport på Nordlandsbanen (Trondheim – Nordland grense), Meråkerbanen, Rørosbanen (Røros - Trondheim) og Dovrebanen (Oppdal-Trondheim).

NTP 2025 – 2036

Jernbaneforum Midt-Norge støtter de overordnede målene med planen, bl.a. at NTP skal bidra til å nå Norges klimamål. Videre ønsker JMN å framheve at god framkommelighet i hele landet bidrar til å styrke og binde bo- og arbeidsmarkedsregioner sammen. Forumet ønsker også å peke på at samfunnssikkerhet, beredskap og klimatilpasning bør vektas betydelig i arbeidet med å prioritere tiltakene. Jernbaneforum Midt-Norge mener at rammen til «store investeringer» i Trøndelag må økes og har følgende tre prioriteringer:

1. Forpliktende og tidfestet plan for kapasitetsøkning

Økt trafikk på banestrekninger som ikke har blitt oppgradert og oppdatert fører ofte til forsinkelser og dårlig trafikkavvikling.

I NTP beskrives det at drift, vedlikehold, fornying og mindre investeringstiltak vurderes som tilstrekkelige tiltak for å øke kapasiteten samtidig som måloppnåelse i stedet for ressursbruk skal brukes som måleparameter. Trondheim er Norges tredje største by og har stor grad av arbeidspendling med tilhørende passasjervekst på lik linje med andre større byer i Norge. Det er også et betydelig antall pendlerreiser mellom byene på Innherred.

Jernbaneforum Midt-Norge mener at Nasjonal Transportplan må inneholde klare, forpliktende og tidfestede planer som sikrer at de overordnede målene faktisk nås.

Trønderbanen må prioriteres innen 2027 med kapasitetsøkende tiltak, herunder nødvendig togmateriell, på lik linje med andre byregioner:

1. To tog i timen på hele strekningen Melhus – Steinkjer må gjennomføres innen 2027, se spesielt side 195, pkt 14.2.
2. Ytterligere kapasitetsforbedringer på Trønderbanen sør for Melhus og på Rørosbanen må gjennomføres i første seksårsperiode

2. Forpliktende og tidfestet plan for elektrifisering

Trøndelag er et midtpunkt for jernbane i Norge. Her møtes Dovrebanen og Rørosbanen, som blir til Trønderbanen, som igjen blir til Nordlandsbanen. I kap. 12.1.6 og 12.1.7 beskrives de nasjonale transportkorridorene Oslo – Trondheim og Trondheim - Bodø. Hovedutfordringene kan beskrives kortfattet slik: kapasitet og hastighet rundt byer og tettsteder samt kapasitet på godstransport. Jernbaneforum Midt-Norge mener at dette danner en god beskrivelse av situasjonen, samtidig

forventes det at NTP inneholder en tidfestet og forpliktende plan for elektrifisering slik at utfordringene løses planmessig:

1. Elektrifisering av strekningen Stjørdal – Steinkjer iverksettes i første seksårsperiode
2. Elektrifisering av Meråkerbanen ferdigstilles som planlagt i 2024
3. Elektrifisering av Rørosbanen; prosjektstart i første seksårsperiode

3. Mer gods fra vei til bane

Et av de fem overordnede målene for regjeringens plan er å legge til rette for vekst i godstransport på jernbane og ivareta behovet for militær mobilitet. Jernbaneforum Midt-Norge støtter opp under dette målet og mener dette er svært viktig i arbeidet både med å nå klimamål samtidig som vår felles sivile og militære beredskap styrkes. Trøndelag pekes på som et sentralt område for forsvaret av nordområdene og de nordiske land, ikke minst aktualisert med Svensk og Finsk NATO-medlemskap. Det vises til pkt 4 s. 189. Et viktig tiltak i denne sammenhengen er å slutføre elektrifiseringen av Meråkerbanen i hht planen samtidig som arbeidet med å elektrifisere Rørosbanen må prioriteres høyt, se pkt 1. For å nå overordnede klima- og samfunns mål mener JMN det er viktig at arbeidet med ny godsstrategi prioriteres igangsatt. Jernbaneforum Midt-Norge mener det er avgjørende viktig at arbeidet med terminalløsning for Trondheimsområdet må prioriteres høyere.

1. Godsterminalløsning for Trondheimsområdet flyttes fram til første periode
2. Meråkerbanene løftes opp som «kjernenettverk» iht TEN-T

Oppsummering

Jernbaneforum Midt-Norge er glad for at regjeringen har forsert arbeidet med NTP for den kommende perioden. Samtidig er forumet av den oppfatning av at Midt-Norge ikke har blitt prioritert mht de overordnede målene som Regjeringen har satt; nå felles klimamål, binde Norge sammen ved å lage gode kollektivløsninger og sikre god sivil og militær beredskap. Jernbaneforum Midt-Norge ber om at disse tiltakene prioriteres:

- En forpliktende og tidfestet plan for kapasitetsøkning:
- En forpliktende og tidfestet plan for elektrifisering:
- Mer gods fra vei til bane – raskere:

8. april 2024

Jernbaneforum Midt-Norge

Guri Heggem (leder)